

मेलिओइडोसिस

कारक एजेन्ट

मेलियोइडोसिस एक ब्याक्टेरियाबाट लाग्ने रोग हो, बर्खोल्लेरिया स्पूडोमल्ली जुन माटो र हिलो पानीमा व्यापक हुन्छ। यसले मानिस र जनावरहरू दुवैलाई असर गर्न सक्छ जस्तै भेडा, सुँगुर, बिरालो, कुकुर, आदि।

रोगका लक्षणहरू

संक्रमण भएको स्थानको आधारमा, सामान्य लक्षणहरूमा ज्वरो, टाउको दुख्ने, स्थानीय दुखाइ वा सूजन, अल्सर, छाती दुख्ने, खोकी, हेमोप्टिसिस (रगतको वा रगत भएको खकार), र क्षेत्रीय लिम्फ नोडहरू सुन्निने समावेश छन्।

प्रसारणको तरिका

दूषित माटो र सतहको पानीको सम्पर्कबाट (विशेष गरी छालाको घाउ/घाउबाट) मानिसहरू संक्रमित हुन सक्छन्; दूषित धुलो/पानीका थोपाहरूको सास; र दूषित पानीको सेवन। व्यक्तिबाट व्यक्तिमा सर्ने दुर्लभ हुन्छ, तर संक्रमित व्यक्तिको रगत वा शरीरको तरल पदार्थको सम्पर्कबाट हुन सक्छ।

माटो र हिलो पानीमा रहेको बर्खोल्लेरिया स्पूडोमलेई आँधी वा आँधीपछि जमिनमा पर्न सक्छ, र ब्याक्टेरिया तीव्र हावा र आँधीसँगसजिलै फैलिन्छ। जस्तै, टाइफुन वा तूफान पछि संक्रमणका घटनाहरू अधिक सामान्य हुन्छन्।

उच्च जोखिम समूहहरू

मधुमेह, फोक्सोको रोग, कलेजोको रोग, मृगौला रोग, क्यान्सर वा इम्युनोसप्रेसन जस्ता अन्तर्निहित रोगहरू भएका व्यक्तिहरूमा यो रोगको संक्रमणको उच्च जोखिम हुन्छ।

प्रजननकाल

प्रजननकाल अवधि फरक हुन्छ, सामान्यतः 2 देखि 4 हप्ता, तर 1 दिनदेखि केहि बर्षसम्मको हुन सक्छ।

प्रबन्धन

मेलिओइडोसिसलाई एन्टिबायोटिकले उपचार गर्न सकिन्छ। केहि दीर्घकालिन संक्रमण मामिलाहरूको लागि लामो समय सम्म उपचार आवश्यक लागू हुन सक्छ।

रोकथाम

मेलिओइडोसिसको लागि कुनै खोप उपलब्ध छैन। मेलिओइडोसिसको रोकथामका लागि, मानिसहरूले निम्न प्रावधानहरू गर्नुपर्दछः

- ✓ दूषित माटोको सम्पर्कबाट बच्नुहोस्।
- ✓ माटो वा पानीसँग सम्भावित सम्पर्कमा गतिविधिहरूमा भाग लिँदा उपयुक्त सुरक्षात्मक लुगा वा जुता लगाउनुहोस्, जस्तै पन्जा प्रयोग गर्नुहोस् र जुताहरू लगाउनुहोस्। उच्च जोखिमका व्यक्तिहरूले अतिरिक्त रूपमा सर्जिकल मास्क पनि लगाउने गर्न सक्छन्।
- ✓ दूषित पानी वा माटोको सम्पर्कमा आएपछि धुनुहोस् वा नुहाउनुहोस्। दाँत माझ्नु, अनुहार धुने वा नुहाउनु, विशेष गरी उच्च जोखिम भएका व्यक्तिहरूको लागि प्रयोग गर्नु अघि दिनको सुरुमा एक मिनेटको लागि ट्यापको पानी चलाउनु दिनुहोस्।
- ✓ जहिले पनि सकेसम्म चाँडो कुनै पनि घाउ सफा गर्नुहोस् र वाटरप्रूफ ड्रेसिङले कुनै पनि काट वा चरन छोप्नुहोस्।
- ✓ माटो वा बगैँचामा काम गरेपछि तरल साबुन र पानीले हात धुनुहोस्।
- ✓ मेलियोइडोसिस टाइफुन र आँधीबेहरीको समयमा र पछि दूषित माटो र पानीबाट सर्न सक्छ। सम्भव भएसम्म, आँधी र आँधीबेहरीको समयमा घरभित्रै बस्नुहोस्, सम्भावित बाढी भएको क्षेत्रमा यात्रा नगर्नुहोस्, र हिलो पानी र माटोको सम्पर्कमा नजानुहोस्। यदि सम्भावित जोखिम अपरिहार्य छ भने, उच्च जोखिम भएका व्यक्तिहरूले सर्जिकल मास्क, पन्जा र बुट लगाउनु पर्छ।
- ✓ खानाको सरसफाइमा ध्यान दिनुहोस् र नउमालेको वा उपचार नगरिएको पानी पिउनबाट बच्नुहोस्।
- ✓ यात्रुहरूले बाहिरी पानी खेलहरू मार्फत रोग संकुचन गर्न सक्छन्। दूषित हुन सक्ने पानीका स्रोतहरू (जस्तै नदी, पोखरी वा ताल) को सम्पर्कमा नआएर संक्रमणको जोखिमलाई कम गर्न सकिन्छ।

थप स्वास्थ्य जानकारीको लागि, कृपया

स्वास्थ्य सुरक्षा केन्द्रको वेबसाइटमा जानुहोस् www.chp.gov.hk

संस्करण मिति: 18 सेप्टेम्बर 2023 (18 September 2023)